

El julivert

(ALDC, V, 1085. El julivert)

El *julivert* és una umbel·lífera, usada en condiments, i el mot prové del llat. LOLIUM VIRIDE (amb la var. JOLIUM VIRIDE), que, amb un tractament semiculte a través d'herbolaris i naturalistes, va donar *julivert/jolivert* (*junivert* 85, amb dissimilació de líquides) i, amb un tractament popular, *juevert* (segurament var. d'un anterior **juivert* amb iodització del grup -LJ- del primer element, JOLIUM), esdevingut *juvert* 14, per reducció vocàlica, *juvevert* 76, 78, 82, per inserció d'una [v] antihiàtica, i *givert*, probablement des de **juivert*, per assimilació de la [u] als dos elements palatals entre els quals aquella vocal es trobava. Sembla que cal descartar una possible relació amb LILIUM VIRIDE que proposa el *DECat*.

Pere[χ]il, propi de poblacions adjacents al cast.-arag., és un castellanisme (< oc. *pe(i)ressil* < *PETRISILLU, *PETRISILNU ← gr. PETROSÉLĪNON). *Sansavert* 125 porta un primer element, *sansa*, que, pel seu significat 'pinyola d'oliva, després de premsada', costa de relacionar amb el nom de la planta. El tipus *julivert*, semiculte, amb les seves var., és general a tot el domini, fins es troba en alguerès (*junivert*), on contrasta amb el sard *pedrusimulu*. El bal. i el ross. conserven les formes més populars, *juevert* i *givert* respectivament. *Julivert* és el mot normatiu des del *DOrt*, 1917; la -t final es justifica pel der. *julivertassa* 'cicuta', una altra umbel·lífera.

